

Štvanci

Leo Kessler

MILITARY
MILITARY

ŠTVANCI

PRAHA 2011

Přeložil: **JAN LUSK**

Leo Kessler: Štvanci

Vydání první

Copyright © Leo Kessler 1986

Published by arrangement with Gillian Mary Tidmus-Whiting, York

All rights reserved

Vydalo nakladatelství Baronet a.s., Izraelská 6, Praha 10, www.baronet.cz
v roce 2011 jako svou 1604. publikaci

Přeloženo z anglického originálu The Outcasts

vydaného nakladatelstvím Century Hutchinson Ltd, Londýn v roce 1986

Český překlad © 2011 Jan Lusk

Přebal a vazba © 2011 Ricardo a Baronet

Ilustrace na přebalu © 2010 Martin Vančát

Odpovědný redaktor Josef Frajs

Sazba a grafická úprava Ricardo, Sázavská 19, Praha 2

Tisk a vazba: **FINIDR**, s. r. o., Český Těšín

Veškerá práva vyhrazena.

Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována, kopírována
či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného povolení.

Název a logo BARONET® jsou ochranné známky zapsané

Úřadem průmyslového vlastnictví pod čísly zápisu 216133 a 216134.

ISBN 978-80-7384-416-5

BARONET

Praha 2011

Leo Kessler

ŠTVANCI

Z historie pluku SS Wotan

Vojáku, ó vojáku, kde jsou nyní tvé oči,
které toho kdysi tolik viděly!
Supi je vyklovali z jeho tváře
přímo nad naší rotou.

KARL SHAPIRO, 1945

POZNÁMKA PROFESORA WASHINGTONA LEEHO III.

Kdo dnes ví cokoli o „bojových uzénáčích“ Black Jacka Petersena? Kde je jaká zmínka o tom, co se událo ve sněhem spoutaných francouzských horách v zimě roku 1944? Jak ubohé černé vojáky plukovníka Petersena, obelstěné SS, zmasakrovalo vlastní letectvo pod velením Američana, který se později stal čtyřhvězdičkovým generálem. Rozsáhlá pojednání ministerstva obrany o evropské kampani ve 2. světové válce ani nezaznamenala existenci Petersenova praporu. Nezmiňuje se o něm ani známější práce o překvapivém německém útoku v Alasku – *Operace Severní vítr* Charlese Whitinga.

Proč? Protože v těch časech v přísně segregované americké armádě jsme my, černí vojáci, prostě neexistovali. Byli jsme živoucí „neviditelní“ v americké společnosti. Jasně si vzpomínám na jednoho z našich bílých instruktorů, opravdového „chytráka z Georgie“, který nám odvedencům v létě 1942 říkal: „Vy černý hoši jste byli stvořeni pro kopání hoven. Ale nějaký chytrák ve Washingtonu si myslí, že z vás může udělat vojáky pro boj.“ Kdákavě se zasmál a opovržlivě si odplivl do prachu, jako by i jen pouhá myšlenka na to, že by černoch mohl být hodnotným vojákem, byla jako z jiného světa. No, navzdory předsudkům proti nám a skutečnosti, že když jsme se konečně dostali na frontu, žádný generál o nás, zdá se, neměl zájem, opravdu se z nás stali bojovníci. Ve skutečnosti jsme bojovali

proti elitě elity, údernému pluku SS Wotan! A byli bychom je rozdrtili, kdyby si s námi osud tak šeredně nezahrál.

Zásluha za znovuobjevení smutného a tragického příběhu „bojových uzenáčů“ Black Jacka Petersena, který hrozil upadnout nadobro do zapomnění, patří panu Leo Kesslerovi. V oněch zlých časech sbor amerických náčelníků štábů poučoval generály, jak zacházet s černými americkými vojáky, takto: „Černoch je lehkovážný, líný, nezodpovědný a tajnůstkářský. Nemá morálku, nelze se na něj spolehnout a jeho smysl pro dobro je poněkud omezený.“ To je, pane, hodnocení! Leo Kessler nyní ukázal, jak zcela mylný tento bigotní výrok byl.

Zde je tedy – konečně – skutečný příběh o tom, jak „bojovní uzenáči“ vybojovali svou jedinou bitvu během 2. světové války. Z osmi set statečných mladých černochů, vržených do boje proti obersturmbannführeru SS von Dodenburgovi, se vrátili pouze dva – bílý židovský kapitán nejspíše homosexuálního zaměření a černý vrchní seržant, který tu tragédii, jež se stala v zasněžených horách, od té doby prožívá každý den znovu. Ne-ní to hezký příběh, ale v oněch dnech bylo hezkých příběhů pomálu.

*Washington Lee, Ph.D.
College Park, University of Maryland
(někdejší vrchní seržant 600. pěšího praporu)
prosinec 1985*

KNIHA PRVNÍ

ADOLF HITLER VELÍ!

„Führer befiehlt, wir gehorchen!“*)

MOTTO ZBRANÍ SS, 1944.

*) Vůdce velí, my posloucháme.

1.

„*Die Front?*“

„*Jawohl, Hauptsturm,*“ přisvědčil holohlavý pilot s poťouchlým šklebem, když Fieseler Storch nízkým letem překonal široký tok Rýna a okamžitě začal nabírat výšku.

Hauptsturmführer Thomas vedle něj, v elegantně ušité uniformě s nablýskanými stříbrnými odznaky, z níž na hony čísel a štabního důstojníka, natáhl krk dopředu. Pod nimi ubíhaly rovné pláně Alsaska. Ale jeho pohled byl upřen na pohoří Vogézy, tyčící se jako šedý útes, s vrcholky už pokrytými prvním letošním sněhem. Zamračil se. Někde tam byli. Ale kde, krucinál? Byl to už skoro týden, kdy naposledy kontaktovali velitelství SS, a reichsführer SS Himmler o ně měl strach, velký strach. Dokonce i Vůdce, nacházející se pod velkým tlakem, jak se snažil bojovat s nepřítelem na západní i východní hranici obklíčené Říše, se ptal na ztracený pluk.

„Musíte je najít, Himmlere!“ hulákal do telefonu ze svého velitelství ve Východním Prusku. „Činím vás za ně osobně zodpovědným. Dobře víte, že jsou to nejstatečnější ze statečných. A já je neopustím, i když jsou hluboko na nepřátelském území. Úderný pluk SS Wotan má pro Německo hodnotu celé divize. Najděte je, Himmlere, najděte je!“

„Lítající sračky,“ vyrušil důstojníka ze zamyšlení cynický hlas pilota. „Pro vás flak, hauptsturm.“

Aniž spustil oči ze země pod nimi, nasadil si pilot na plešatou hlavu ocelovou přilbu a do rozkroku pod postroj padáku si nacpal cosi jako poklici od kola. Thomas zapomněl na vlastní problémy.

„K čemu to je, oberfeldwebele?“

Pilot uchopil řízení do obou rukou. Ve vzduchu před nimi vybuchla první střela a kolem se rozletěly smrtící ostré ocelové střepiny.

„Pojistka, hauptsturm,“ ucedil mezi zařatými zuby.

„Pojistka?“

Thomas se otrásl, když nalevo od nich vybuchl v obrovské rudé kouli další granát a tlaková vlna udeřila do malého letadla jako obrovská pěst.

„Nevadí mi bejt mrtvej, ale nechci si nechat ustřelit vocas. Pomyšlení, že bych nemoh smočít svůj knot ve sladkým hrnci s medem...,“ zašklebil se.

V téže chvíli vybuchly projektily po obou stranách letadla, naplnily kabinu ostrými parami spáleného korditu a vymrštily stroj padesát metrů vzhůru. Thomas zalapal po dechu a chytil se nejbližší vzpěry. Dlaně mu zalil horký pot strachu.

„*Himmelherrgott!*“ zaklel a olízl si náhle vyschlé rty. „To bylo těsně!“

Na pláni dole blikala zuřivá světélka, jak nepřátelský flak soustředil svou palbu na osamělého vetřelce.

„Starej trik,“ opáčil pilot. „Snaží se nás chytit. Ale ty ušatý prdele se měly probudit dřív, jestli mě chtěj dostat. Držte si klobouk, hauptsturm – jedeme!“

Posunul knipl dopředu a malý letoun se náhle šilenou rychlostí řítíl z oblohy. Thomas otevřel ústa a vypouličil oči. Pokusil se vykřiknout, ale nemohl. Jeho žaludek sebou házel. Měl pocit, jako by ho obrovská ruka tlačila na sedadlo. Země byla čím dál blíže. Očima, které mu vylézaly ze zkřivené zpoceně tváře, viděl dopodrobna bílé silnice, shluky selských stavení ze dřeva a kamene, malé skupinky khaki postav běžících do krytu a vojáka horečně se snažícího usadit kulomet na plo-

ché střeše. Copak pilot stroj nikdy nesrovná? Chce ho ten zatracený blázen z luftwaffe zabít?

„Zadky vzhůru! Tříkrát hurá Americe!“ vykřikl náhle zpocený pilot. S heknutím zatáhl za knipl. V poslední vteřině, kdy už se zdálo, že se malý letoun roztrhne o zem, vyrovnal let.

Thomas měl chvíli pocit, že omdlí. Nemohl dýchat a před vypoulenýma očima mu kroužily stříbrné hvězdičky. Ale to už klouzali nad jezerem a flak nechali za sebou. Thomas vydechl úlevou a viditelně se třesoucí rukou si setřel pot z čela. Pilot vedle něj se smál.

„Fakticky lítající sračky, hauptsturm, co? Už jsem myslel, že to koupím. Co kdybyste teď pro mě prosto-
doval mapu?“ Kývl bradou k západu, kde se v posledních paprscích slunce barvily vrcholky Vogéz do krvavě rudého odstínu. „Světlo už dlouho nevydrží. Rád bych s touhle troskou přistál, dokud ještě něco vidím.“

Thomas, který se už poněkud vzpamatoval z dlouhého střemhlavého letu, přikývl.

„*Verstanden*,“ opáčil drsným strohým způsobem, na nějž si důstojníci SS potrpěli, a sklonil hlavu nad mapu rozprostřenou na kolenou. Fieseler letěl dál.

„Thomasi,“ štěkal Himmler, když venku v rozbitém Berlíně začaly sirény konečně houkat konec poplachu, „je nanejvýš důležité, abyste našel obersturmbannführera von Dodenburga a jeho muže.“

„Ano, reichsführere!“ vyhrkl hauptsturmführer a předstíral nadšení, které necítil. V Berlíně to bylo na podzim roku 1944 dost špatné, ale Prinz-Albrecht-Strasse 10 pořád disponovala velice dobrým protiletectkým krytem a malý blondatý písař Himmlerovy kanceláře měl dokonce ještě lepší „osobní protiletectký kryt“, v němž radostně trávil poslední noci. Bude nadmíru nemilé opustit to všechno pro pochybnou čest pokusit se najít obersturmbannführera von Dodenburga.

„Bude na vás, přirozeně, čekat pěkný kousek plechu*) – vskutku pěkný kousek,“ pokračoval Himmler, „pokud Wotan najdete. To je samozřejmé.“

„Děkuji, reichsführere. To je od vás laskavé,“ vypjal Thomas hrud, jak se od něj očekávalo. Reichsführer SS Himmler věřil, že celý svět bude nedočkavě nasazovat krk za kus laciného smaltu, který si připne na hrud. Mimoděk si sáhl na svou černou uniformu, jako by se chtěl ujistit, že jeho jediné vyznamenání, Čestný sportovní odznak SS, je stále na svém místě.

Thomas čekal. Kdesi venku v kouřících troskách dvora někdo hulákal hrubým berlínským přízvukem: „Seber tu zasranou hlavu a hoď ji do kýble, chlače! Los... los... Nekousne tě, nemá zuby, ha ha!“ Thomas ztěžka polkl a div se neotřásl z představy utržené hlavy nějaké oběti po bombě, strkané do kbelíku.

„Takže,“ poklepal Himmler na mapu rozprostřenou před sebou a přimhouřil oči za cvikrem. „Američané hlásili, že zbytky pluku Wotan byly zničeny – zde – při překračování řeky Isère po evakuaci Montélimaru.“

Thomas přikývl. On sám sundával značku pluku z přehledu bojišť po obdržení této nepřátelské zprávy.

„Ovšem, Thomasi, my víme, že to bylo jinak. Ostřílený bojovník jako von Dodenburg Američany nějak přelstil a podařilo se mu se zbytkem své jednotky proklouznout skrz nepřátelské linie a dosáhnout Col de la Schluck, vstupu na alsaské pláně – zde. Odtud máme poslední a jediné rádiové spojení s obersturmbannführerem von Dodenburgem.“

Himmler zkřivil obličej a rejdl jazykem v ústech, jako by hledal zkažený zub. Uštěpačný berlínský hlas zvenku se posmíval: „Co ty jsi za boží hovado, chlače? Dyť je to jenom maso a mozek. Pracký si umeješ potom, ty choulostivá slečinko!“

*) Slangový výraz pro vyznamenání či medaili.

„Je jasné, Thomasi,“ pokračoval Himmler a ignoroval hulvátské řeči dělníka odklízecí čety, „že von Dodenburg považoval za nemožné prorazit francouzsko-americkým prstencem kolem Colmaru, který brání zbytky naší 19. armády. Takže o co se pokusil?“ Sám si na otázku odpověděl. „Podle mého odhadu se uchýlil do Vogéz – tady. Někam na východ od Épinalu, mezi Pattonovy Američany přicházející od západu a americkou 7. armádu z jihu. Přesně to musel udělat. Je tu ovšem jeden skutečný problém.“

„Terén, reichsführere?“ nadhodil Thomas, který usoudil, že je vhodné něco říci.

„Přesně. Ve stavu, v jakém se von Dodenburgovi muži musí nacházet, představují Vogézy téměř nepřekonatelnou bariéru. Už napadl první sních a nepotrvá dlouho, než začne sněžit doopravdy.“

Himmler pozvedl dobře pěstěný prst jako – Thomas si nemohl pomoci – školák se slabým svěračem, který žádá učitele o omluvu.

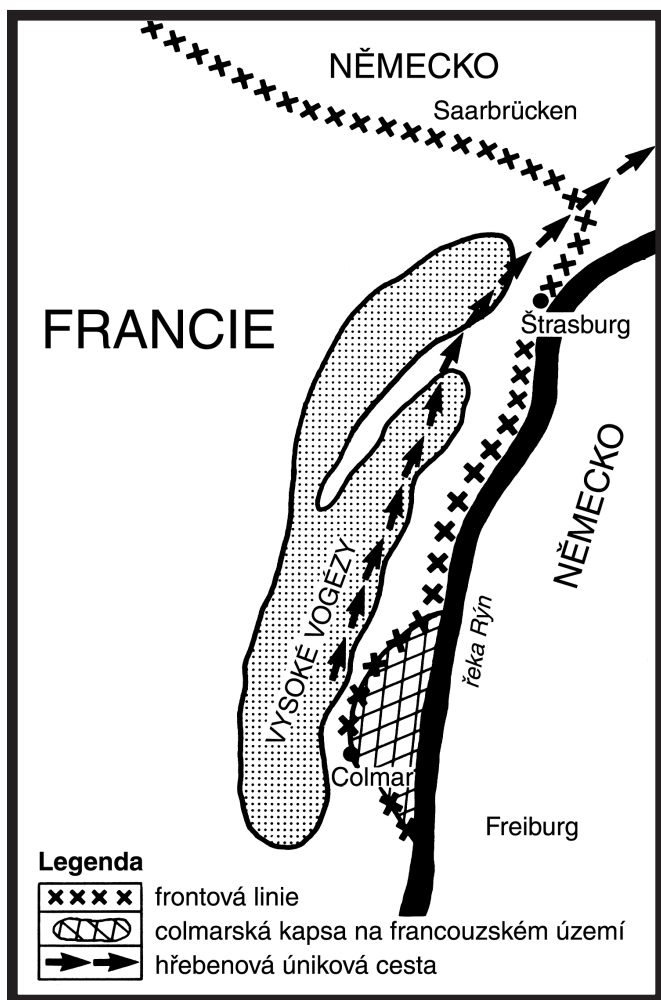
„Je tu jeden způsob, jak by to mohli dokázat – hřebenová cesta.“

„Hřebenová cesta, reichsführere?“ opakoval užasle Thomas a všiml si, že poprvé od chvíle, kdy vstoupil do kanceláře, nažloutlá tvář jeho nadřízeného vyloudila náznak prchavého úsměvu. Reichsführer SS Heinrich Himmler byl sám se sebou velice spokojený.

„Myslím,“ hloubal pilot, jak se blížily hory, „že brnění z koulí si už můžu sundat. Vypadá to, že moje vnější hadice je zase na chvíli v bezpečí.“ Zamručel a vytáhl si poklici z rozkroku. „Nechávej si ji tam dlouho a ocas ti zplesniví.“

„Přestaňte žvanit o svých pitomých orgánech,“ odsekl mu Thomas ostře a vzhlédl od mapy. „Podle mých výpočtů už jsme za nepřátelským věncem okolo colmarské kapsy. Myslím, že můžeme začít klesat a pátrat po nich.“

ÚNIKOVÁ CESTA WOTANU, září 1944

Pilot souhlasně přikývl a tvářil se, že má najednou plno práce.

„Prohledáme to postupně, jestli nejste proti. Vždycky přeletíme pás, pak se otočíme, a takhle budeme pomalu postupovat k severu.“

„*Einverstanden*,“ ucedil Thomas. „Ale nemůžete trochu zpomalit? Terén pod námi je velice nepřehledný.“ Hleděl dolů na rozbrázděnou krajinu Vogéz plnou příkrých svahů, pokrytou místy velkými plochami tmavě zeleného borového lesa stoupajícího po svazích jako pruští gardisté ve špičatých přilbách.

Pilot poslušně snížil rychlost a Thomas dalekohledem prohledával zemi pod sebou. Pohřešovaní vojáci Wotanu se mohli usadit nahoře v kopcích. Tam mohli potkat přátelské obyvatele, protože celé Alasko bylo německy mluvící. Ale v nížině se sedláci otáčeli jako korouhvičky ve větru. Když tu vládli Francouzi, byli profrancouzští, za vlády Němců byli proněmečtí. Nahoře v horách však lpěli na starých německých tradicích a zůstávali loajální bez ohledu na to, kdo vládl Alasku. Systematicky prozkoumal každé osamělé stavení, zatímco pilot postupoval po vytyčené trase.

Čas plynul a pilot čím dál častěji upíral zrak na ukazatel paliva. Potřeboval rezervu na minimálně deset minut letu, aby se dostal přes Rýn zpátky do Říše. Terén pod nimi byl stále rozeklanější a domů znatelně ubylo. Také cesty se změnily spíše v pěšiny, a některé už pokrýval čerstvý sníh.

„Prdel světa,“ procedil kysele. „Bože můj, to je ale díra!“

„Jsem nakloněn souhlasit,“ přikývl Thomas a na okamžik sklonil dalekohled. „Pane jo, mohou být kdekoli tam dole. Tyhle hory by dokázaly spolknout celou divizi, a my hledáme nanejvýš pár stovek chlapů!“ Náhle zmlkl – pilot neposlouchal.

„Co je?“ sykl vyplašeně.

„Támhle dole – na třech hodinách. Nevidíte? Ta chata.“

Thomas okamžitě zvedl dalekohled. Do spojených kruhů kalibrovaného skla vplula hrázděná chalupa s trámy zčernalými stářím.

„No a?“

„Ta kára venku. Nevidíte?“

„Ano, vidím ji. Co je s ní?“

„To není farmářská kára, hauptsturm. Podívejte se na barvu a gumový kola. To je ruční kára wehrmachtu, taková, na jakých si polní myši s chlupatým zadkem vozí kulomety, náboje a tak podobně.“

„Bože na nebi, máte pravdu,“ vyhrkl Thomas a rychle zaostřoval dalekohled. „Myslíte, že to mohou být oni?“

„Brzy to zjistíme. Trochu je vyplašíme.“ Opřel se o knipl a Fieseler Storch se znovu řítíl k zemi. Půl kilometru od nich na protějším svahu pozoroval klesající letoun obersturmbannführer von Dodenburg svým dalekohledem.

„*Grosse Scheisse!*“ zaklel. „První kontakt s našimi po více než týdně – a míří přímo do pasti!“